

دفترچه پاسخ ✓

۱۷ فروردین ماه ۱۳۹۷

عمومی سال چهارم دبیرستان

رشته انسانی

طراحان به ترتیب حروف الفبا

محسن اصغری - رضا جان نثار کهنه شهری - محمدرضا زرسنج - مریم شمیرانی - سیدجمال طباطبایی نژاد - الهام محمدی - مرتضی منشاری - حسن وسکری - منتخب از سؤال‌های کنکور سراسری کتاب زرد عمومی	زبان و ادبیات فارسی
محبوبه ابتسام - امین اسدیان پور - مرتضی محسنی کبیر - فیروز نژادنجف - سیداحسان هندی - منتخب از سؤال‌های کنکور سراسری کتاب زرد عمومی	دین و زندگی
شهاب اناری - علی شکوهی - رضا کیاسالار - جواد مؤمنی - منتخب از سؤال‌های کنکور سراسری کتاب زرد عمومی	زبان انگلیسی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستاران دانشجو و رتبه‌های برتر کنکور
زبان و ادبیات فارسی	الهام محمدی	مرتضی منشاری مشاور راهبردی: هامون سبطی	محسن اصغری - حسن وسکری	_____
دین و زندگی	حامد دورانی	امین اسدیان پور سیداحسان هندی	سکینه گلشنی - فیروز نژادنجف	_____
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	_____	_____
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	_____	محمدرضا رضائولو - عبدالرشید شفیعی

گروه فنی و تولید

مدیران گروه	فاطمه منصورخاکی - الهام محمدی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
صفحه‌آرا	زهره فرجی
نظارت چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی

۱-

(ممنون اصغری)

شرنگ: زهر، سم، هر چیز تلخ

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، فهرست واژگان)

۲-

(رضا بان‌نارکهنه شعری - سلماس)

معنی صحیح واژه‌های نادرست عبارت‌اند از:

۱- بنگ: ماده‌ای مخدر که از شاه‌دانه می‌گیرند. ۲- مین: رنج‌ها ۳- زکی: پاک ۴-

پایمردی: خواهشگری، شفاعت

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۳-

(الهام مومنی)

املائی صحیح کلمه «نغز» است.

توجه: تسویه: مساوی کردن (در این متن به معنای «درست کردن» است). / تصفیه:

پاک کردن

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، صفحه ۴۶)

۴-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشخیص: آید کردن لطف (لطف تو آباد کند). / پارادوکس ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: استعاره: «ترگس» استعاره از «چشم» و «لعل» استعاره از «لب» /

تشبیه: باده لعل

گزینه «۳»: ایهام تناسب: مدام - ۱ پیوسته و همیشه (معنای مورد نظر شاعر) - ۲

«شراب» (که در این معنی با «باده» تناسب دارد). / تضاد: خشک و تر

گزینه «۴»: تشبیه: قد و قامت هم‌چون طوبی (تشبیه تفضیل) / جناس: «سایه و پایه»

(زبان و ادبیات فارسی، آرایه)

۵-

(مهمربنا زرسنج - شیراز)

نام حسب حال‌های نویسندگان مزبور عبارت‌اند از: ۱- دکتر طه‌حسین: الایام - ۲

ماکسیم گورکی: دانشگاه‌های من ۳- عبدالله مستوفی: شرح زندگانی من

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۶-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

جمله دوجزئی (ناگذر): ماه، آهسته آهسته پیش می‌آمد.

جمله‌های چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند: مانند شمع‌های لرزانی که بر فراز

معابد، روشن می‌کنند. / خود را در اعماق اقیانوس‌ها غرق می‌ساخت.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، زبان فارسی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۷-

(مریم شمیرانی)

در صورت سؤال امام سجاد (ع) می‌فرمایند که پیروی از هوی و هوس مرا از

هدایت دور می‌کند و شاعر در گزینه «۳» نیز معتقد است که دنباله‌روی از هوس

باعث می‌شود انسان بی برگ و توشه و دست خالی به جهان دیگر برود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: عشق بندها را از هم درید و آدم را مثل ماهی اسیر قلاب کرد.

گزینه «۲»: هر نامحرمی نمی‌تواند عشق را درک کند.

گزینه «۴»: اگرچه رفته و اثری از من نماند، هنوز به خاطر کشش عشق و محبت، هوس

عاشقی دارم. (زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۷)

۸-

(مسئول و سگری - ساری)

فقط در بیت گزینه «۳»، اشاره‌ای به فقر اختیاری و قناعت نشده است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۵۹)

۹-

(سیریمال طباطبایی نژاد)

در عبارت صورت سؤال، انزوا و گوشه‌نشینی مورد نکوهش قرار گرفته است و مردم را به

هم‌نشینی با خلق و داشتن روابط اجتماعی تشویق می‌کند. این مفهوم با ابیات

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» که بر انزوا و گریختن از مردم تأکید می‌کنند؛ تقابل دارد.

اما در گزینه «۳» آمده است: «من اگر روزگار بر وفق مرادم نباشد آن را زیر و زبر

خواهم کرد.»

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۵۷)

۱۰-

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک ابیات «الف، ج» گذر سریع عمر است. / ب) مرا به وصال برسان. / د)

عمرم را بیهوده سپری کردم، زیرا که به وصال تو امید نیست.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، مشابه صفحه ۳۴)

۱۱-

(سراسری هنر - ۹۲، با تغییر)

معنی درست واژه‌هایی که نادرست معنی شده‌اند: پویه: دو، به شتاب رفتن (مویه: ناله و زاری) / دناوت: فرومایه‌شدن، پست و ذلیل شدن، پستی، فرومایگی، پست‌فطرتی / استسقا: آب خواستن، طلب آب کردن، باران خواستن، نوعی بیماری که بیمار عطش فوق‌العاده احساس می‌کند. / شقاوت: بدبخت شدن، بدبختی، سخت‌دلی (زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، لغت، ترکیبی)

۱۲-

(سراسری ریاضی - ۹۴)

با توجه به مفهوم بیت، املاي درست واژه «فراق» به معنای دوری و جدایی است و مفهوم بیت با «فراق» به معنی آسایش، تناسبی ندارد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، املا، صفحه ۲)

۱۳-

(سراسری هنر - ۹۳)

در قرن پنجم شاعرانی چون عنصری، فخرالدین اسعد گرگانی و عیوقی به سرودن منظومه عاشقانه پرداختند ولی کمال این نوع شعر را باید در آثار نظامی، شاعر قرن ششم جست‌وجو کرد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، تاریخ ادبیات، صفحه ۳۳)

۱۴-

(سراسری هنر - ۹۶)

به داستان «عیسی (ع) و سخن گفتن او در گهواره و سکوت مادرش، حضرت مریم» تلمیح دارد.

تشبیه‌ها: «غنچه چون عیسی»، «مهد شاخ»، «گل چو مریم»، «مهر خاموشی»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تلمیح به داستان «خضر» دارد. تشبیه‌ها: «چون عقیق آبی»، «بادیه عشق»

گزینه «۳»: تلمیح: به داستان حضرت یوسف اشاره می‌کند. / «زلیخامشربان» تشبیه (کسانی که مشربشان مانند زلیخاست).

گزینه «۴»: تلمیح: به داستان «شیرین و فرهاد» اشاره می‌کند. تشبیه: «چو فرهاد تیشه فرسودن» و «از جمله بازیچه‌های طفلانه است.»

(زبان و ادبیات فارسی، آرایه)

۱۵-

(سراسری هنر - ۹۵)

«کوه فضل» تشبیه / «گریان و خندان» تضاد / «ابر گریان» و «برق خندان» استعاره و تشخیص / «کوه و شکوه» و «جود و وجود» جناس / «برق» و «ابر» مراعات‌نظیر

(زبان و ادبیات فارسی، آرایه)

۱۶-

(سراسری تبری - ۹۴)

مفهوم مشترک هر دو بیت، زیبانگاری و حقیقت‌بینی و نفی ظاهر‌بینی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: هر که بدون کسب سیرت و اخلاق نیکو، فقط به صورت و ظاهر نیکوی خود می‌نازد، تفاوتی با نقاشی روی دیوار ندارد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۳۶)

۱۷-

(سراسری هنر - ۹۴)

بیت صورت سؤال می‌گوید: «تی، داستان راه خونین عشق را بیان می‌کند و از قصه عشق عاشقانی چون مجنون - که سراسر درد و رنج است - سخن به میان می‌آورد.» در بیت گزینه «۲»، در مصراع دوم نیز آمده است: «هر که پای در راه عشق نهد، باید ترک جان کند.»

مفهوم مشترک بین صورت سؤال و گزینه «۲»: راه عشق خونین است و موجب کشته شدن عاشقان می‌شود.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۳)

۱۸-

(فارج از کشور - ۹۶)

در هر دو بیت به این مفهوم اشاره شده است که اگر امکان وصال یار نباشد حتی از دور دیدن معشوق هم کفایت می‌کند.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۲۹)

۱۹-

(سراسری هنر - ۹۶)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴» می‌گویند: با تن‌آسایی و آسایش نمی‌توان به معشوق رسید، برای رسیدن به مطلوب باید سختی‌ها را تحمل کرد.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه ۴۷)

۲۰-

(سراسری ریاضی - ۹۶)

در گزینه «۱»، پرورش یافتن زال به وسیله سیمرغ، بیانگر زمینه خرق عادت است اما در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» به زمینه ملی حماسه اشاره شده است.

(زبان و ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، مفهوم، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

دین و زندگی پیش‌دانشگاهی

۲۱-

(امین اسریران‌پور)

مطابق با آیه شریفه: «و لقد بعثنا فی کلّ امة رسولا...» لازمه توحید در عبادت دوری از طاغوت است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۲۵)

۲۲-

(محبوبه ایتسام)

خدا، حضرت یوسف (ع) را از سوء و فحشاء (وسوسه‌های شیطانی زلیخا) حفظ کرد زیرا او بنده مخلص خدا بود.

این مفهوم بیانگر اولین ثمره اخلاص است که در آیه «کذلک لنصرف عنه...» بیان شده است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌های ۳۱ و ۳۷)

۲۳-

(محبوبه ایتسام)

برخی انسان‌ها توحید در خالقیت را قبول دارند اما گرفتار شرک در ربوبیت می‌شوند و فکر می‌کنند که انسان‌ها مستقل از خدا می‌توانند در امور جهان دخالت کنند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۲، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۴-

(محبوبه ایتسام)

چون وجود مخلوقات وابسته به خداست، علت / متبوع) اوست که می‌تواند آن‌ها را ببرد یا نگه دارد (معلول / تابع). در نتیجه رابطه مستقیم است نه متباین و معکوس.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه ۵)

۲۵-

(سیدامسان هنری)

خداوند در پایان آیه ۴۱ سوره فاطر برای این‌که راه توبه را به روی مشرکان گمراه نبیند و اجازه بازگشت در هر مرحله را به آنان دهد، می‌فرماید: «انه کان حلیمًا غفورًا».

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه ۴۲)

۲۶-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

امام صادق (ع) می‌فرماید: «کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند، از کسانی که به عمر اصلی زندگی می‌کنند بیش‌ترند» این موضوع بیانگر تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت افراد است و از این نظر با آیه مبارکه «و لو أنّ اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم بركات من السماء و الارض...» هم مفهوم می‌باشد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۵۷ و ۶۱)

۲۷-

(فیروز نژادنیف - تبریز)

زندگی در یک جهان قانون‌مند این امکان را به ما می‌دهد که با شناخت و استفاده از قوانین جهان نیازهای خود را برطرف کنیم، استعدادهای خود را به فعلیت برسانیم و پله‌های کمال را بپیماییم.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه ۴۸)

۲۸-

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص «حق‌پذیری» است. کسی که در مقابل حق تسلیم و خاضع است، به آسانی وارد بندگی می‌شود و به سرعت راه موفقیت را می‌پیماید ← تقویت روحیه حق‌پذیری

نیایش با خداوند و عرض نیاز به پیشگاه او، محبت به خداوند را در قلب تقویت می‌کند، غفلت را کنار می‌زند و انسان را از امدادهای او بهره‌مند می‌کند. ← راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او

دعوت قرآن‌کریم به تفکر و تعقل در آیات و نشانه‌های الهی به خاطر افزایش معرفت و افزایش بندگی است، لذا لازم است اوقاتی را به تفکر در آیات و نشانه‌های الهی در خلقت اختصاص دهیم ← افزایش معرفت به خداوند

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۹-

(امین اسریران‌پور)

یاد قیامت از عوامل تقویت‌کننده اخلاص است که از عبارت «ثم الینا مرجعکم» (سپس بازگشت شما به سوی ما خواهد بود) این مورد مفهوم می‌گردد.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس‌های ۱ و ۴، صفحه‌های ۱۳ و ۳۶)

۳۰-

(سیدامسان هنری)

یک قدم به اندازه ده‌ها قدم نتیجه دادن ← سنت توفیق الهی کار نیک را چند برابر پاداش دادن و کار بد را به اندازه خودش جزا دادن ← تفاوت در پاداش و کیفر. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۳۱-

(سراسری انسانی - ۹۶)

از آیه «قد جاءکم بصائر من ربکم...» به راستی آمده است نزد شما رهنمودهایی از پروردگارتان، اختیار انسان قابل برداشت است؛ زیرا در ادامه آیه آمده است که: «پس هر که بینا گشت به سود خودش و هر کس کوری پیشه کرد به زیان خودش است و من بر شما ننگهبان نیستم»

عبارت «کلّ فی فلک یسبحون»: همه در مداری در گردشند، بیانگر تقدیر مشخص و غیرقابل تغییر پروردگار برای سایر مخلوقات است و اختیار را از آنان سلب می‌کند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۳۲-

(فارج از کشور - ۹۶)

آیه شریفه «لَا الشَّمْسُ یَنْبَغی لَهَا أَنْ تُدْرَکَ...» که بیانگر تقدیر الهی است این مفهوم را می‌رساند که براساس تقدیرات الهی حاکم بر جهان از جمله خورشید و ماه و شب و روز، انسان می‌تواند ایام را تنظیم نموده و با اعتماد و اطمینان از دقت و نظم آن، برنامه‌ریزی و عمل کند.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه ۴۳)

۳۳-

(سراسری تبریزی - ۹۵)

از تدبیر در آیه شریفه «و لله ما فی السموات و ما فی الأرض و...» علیت مالکیت خداوند و معلولیت بازگشت همه چیز به سوی خداوند دریافت می‌گردد..

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۲، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

۳۴-

(فارج از کشور - ۹۶)

با توجه به آیه شریفه «کُلًّا نَمِذُّ هَوْلًا وَ هَوْلًا مِنْ غَظَاءِ رَبِّکَ»، براساس سنت امداد الهی، رحمت و واسعته الهی به همه افراد جامعه چه نیکوکار و چه بدکار مدد می‌رساند. (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۵۶ و ۵۸)

زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی

۳۵-

(سراسری انسانی- ۹۵)

پیامبر (ص) فرمود، خداوند فرزندان آدم را این‌گونه ندا می‌دهد: «اطعنی فی ما امرتک اجعلک حیثاً لا تموت: مرا در آن چه به تو امر کرده‌ام، اطاعت کن تا تو را زندگی‌ای بخشم که نمیری» پس راه وصول به «اجعلک حیثاً لا تموت»، اطاعت همراه با اخلاص منطبق با دستورهای الهی است.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه ۳۸)

۳۶-

(سراسری تهرنی- ۹۶)

پیشوایان ما توصیه کردند که کلمه «لا اله الا الله» که در حدیث سلسله‌الذّهب نیز بیان شده است را در طول روز تکرار کنیم تا حقیقت آن در وجود ما نفوذ یابد. درک بالاتر و ایمان قوی‌تر نسبت به عبارت «لا اله الا الله» باعث اجتناب از گناه در حضور خداوند و سرپیچی از دستورات او می‌شود.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه ۲۶)

۳۷-

(سراسری تهرنی- ۹۲)

پیامبر (ص) فرمود: «تفکروا فی کلّ شیء لا تفکروا فی ذات الله» بنابراین تفکر در ذات خداوند، «ممنوع» و تفکر در صفات خداوند، «مورد تشویق» است. هم‌چنین آیه شریفه «و من اياته ان تقوم السماء و الارض بامرہ ثم اذا دعاکم دعوة من الارض ...» به ترتیب ناظر بر توحید در ربوبیت (به دلیل اراده الهی در برپایی آسمان‌ها و زمین) و برپایی رستاخیز (به دلیل «دعوة من الارض ...») است. (اندیشه و تحقیق)

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه‌های ۹، ۱۰ و ۱۳)

۳۸-

(فارج از کشور- ۹۳)

دعوت قرآن به تفکر و تعقل در آیات و نشانه‌های الهی است و آیه ۱۰ سوره ملک و شعر سعدی هم هر دو به این موضوع اشاره دارند.

ترجمه آیه: «اگر می شنیدیم یا تعقل می کردیم در میان دوزخیان نبودیم.»

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌های ۳۲ و ۳۵)

۳۹-

(سراسری تهرنی- ۹۶)

شناخت قوانین جهان خلقت سبب آشنایی ما با نشانه‌های الهی و درک عظمت خالق آن‌ها و نیز بهره‌مندی از طبیعت می‌شود. علاوه بر این، شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها (سنت‌های الهی)، موجب تنظیم درست رابطه انسان با خود، دیگران، جهان خلقت و خداوند می‌گردد و ...

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه ۵۸)

۴۰-

(سراسری زبان- ۹۵)

انسان موحد امیال و غرایز خود را تنظیم و کنترل می‌کند و گرایش‌های برتر در رفتار او ظهور بیش‌تری می‌یابد. چنین انسانی دارای شخصیتی یگانه و یکپارچه در جهت عبودیت و پرستش خدا می‌شود.

(دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه ۲۴)

۴۱-

(بوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «به دلیل این‌که هیچ تئوری یا راه‌حل عملی برای مشکل آن‌ها وجود نداشت، کمیته تصمیم گرفت که آن (مشکل) را از طریق آزمون و خطا حل کند.»

نکات مهم درسی

“until” ربطدهنده زمان، “whether” ربطدهنده شرط، “furthermore” ربطدهنده

افزایش و “as” ربطدهنده زمان و دلیل است که در این تست “as” ربطدهنده دلیل است.

(گرامر)

۴۲-

(بوار مؤمنی)

ترجمه جمله: «شما چنان توجه کمی نسبت به تحصیلات فرزندانان دارید که وقتی بابت آن صرف نمی‌کنید، در حالی‌که از آن‌ها انتظار دارید عملکردی عالی در امتحان ورودی (کنکور) داشته باشند.»

نکات مهم درسی

با توجه به ساختار «مصدر با to + (اسم) + صفت + too» گزینه «۴» صحیح است.

در این تست “little” به‌عنوان صفت به‌کار رفته است.

(گرامر)

۴۳-

(شواب اتاری)

ترجمه جمله: «اگرچه او هرگز در کشوری انگلیسی‌زبان زندگی نکرده است، معمولاً بیان کردن (منظور) خود به انگلیسی را بسیار آسان می‌یابد.»

(۱) انتقال دادن (۲) اطلاع دادن

(۳) بیان کردن (۴) پردازش کردن (واژگان)

۴۴-

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «قویاً اعتقاد بر این است که تحقیقات جدید در مورد سرطان پیشرفت‌های بزرگی در درمان این بیماری ایجاد خواهد کرد. “Firmly” به‌معنی “strongly” “قویاً” است.»

(۱) قویاً (۲) به‌طور نامنعطف

(۳) به‌طور جداگانه (۴) به‌راحتی (واژگان)

۴۵-

(بواز مؤمن)

ترجمه جمله: «ما قادر نخواهیم بود که ناآرامی اجتماعی اخیر را آرام کنیم، مگر آن که بین دولت و اتحادیه‌های کارگری جوی از اعتماد، اطمینان و احترام وجود داشته باشد.»

(۱) حالت
(۳) احترام

(۲) آزمایش

(۴) منبع

(واژگان)

۴۶-

(علی شکوهی)

(۱) پیش‌بینی
(۳) روال، رویه

(۲) مکانیسم، ساز و کار

(۴) ابزار

(کلوزتست)

۴۷-

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی

بعد از فعل "help"، به فعل ساده یا مصدر همراه با "to" نیاز داریم.
(کلوزتست)

۴۸-

(علی شکوهی)

(۱) تعریف
(۳) افزایش، بهبود

(۲) وضعیت، شرایط

(۴) آزمایش

(کلوزتست)

۴۹-

(علی شکوهی)

(۱) مکان‌یابی کردن
(۳) آزاد کردن

(۲) شامل شدن

(۴) تمرکز کردن

(کلوزتست)

۵۰-

(علی شکوهی)

نکته مهم درسی

به عبارت "make forecast" به معنی «پیش‌بینی کردن» دقت کنید.
(کلوزتست)

۵۱-

(سراسری هنر - ۹۵)

ترجمه جمله: «برادرم خیلی زیاد شکلات دوست دارد، اما مادرم اجازه نمی‌دهد او هیچ (شکلاتی) بخورد، چون می‌گوید آن احتمالاً برای سلامتی‌اش خوب نباشد.»

نکته مهم درسی

به ساختار «مصدر بدون to + مفعول + let» دقت کنید.
(گرامر)

۵۲-

(سراسری ریاضی - ۹۶)

ترجمه جمله: «معلم، بدون توجه به این که برخی دانش‌آموزان متوجه مطلب نشده بودند، به فصل بعدی کتاب پرداخت.»

نکات مهم درسی

از کلماتی بعد از اسم متوجه می‌شویم که جمله وصفی غیرتحدیدی است (non-defining). ربط‌دهنده جملات غیرتحدیدی ضمائر موصولی هستند. این جملات وصفی را می‌توان کوتاه کرد. نظر به این که بعد از فعل "realize" مفعول قرار گرفته است (جمله اسمیه در نقش مفعولی)، بنابراین ساختار جمله وصفی تحدیدی معلوم است. جمله با انتخاب گزینه «۱»، "not realizing" تکمیل می‌شود که کوتاه شده جمله "who didn't realize" است.
(گرامر)

۵۳-

(سراسری زبان - ۹۶)

ترجمه جمله: «کلمه "They" در پاراگراف ۱ اشاره می‌کند به بچه‌های ایتالیایی که در زندگی، خانه را خیلی دیر ترک می‌کنند.»
(درک مطلب)

۵۴-

(سراسری زبان - ۹۶)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، آن دانشجویان ایتالیایی که برای تحصیلات دانشگاهی کمک مالی می‌گیرند، به اندازه دانشجویانی که بدون چنین کمک (مالی‌ای) به دانشگاه می‌روند، زیاد نیستند.»
(درک مطلب)

۵۵-

(سراسری زبان - ۹۶)

ترجمه جمله: «متن می‌گوید که آن افراد جوانی که خانواده‌هایشان به آن‌ها ماشین و موبایل و غیره می‌دهند، نیازی نیست که در خانه کمک کنند.»
(درک مطلب)

۵۶-

(سراسری زبان - ۹۶)

ترجمه جمله: «نویسنده در پاراگراف ۲ به یکی از دوستانش اشاره می‌کند تا از نکته اصلی همان پاراگراف حمایت بیش‌تری کند.»
(درک مطلب)

۵۷-

(سراسری هنر - ۹۶)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، بیماری قلبی از چه زمان شروع به افزایش پیدا کرد؟»
(درک مطلب)

«بعد از شروع قرن ۲۰»

۵۸-

(سراسری هنر - ۹۶)

ترجمه جمله: «در پاراگراف ۱، منظور نویسنده از «this idea» چیست؟»
«این حقیقت که افزایش بیماری قلبی، محصول زندگی مدرن است.»
(درک مطلب)

۵۹-

(سراسری هنر - ۹۶)

ترجمه جمله: «در پاراگراف ۱، کدام یک از موارد زیر در مورد این جمله صحیح است (آن‌هایی که در کشور خودشان ماندند)؟»
«آن‌ها کسانی هستند در کشورهای غیرغربی که کشور خود را ترک نمی‌کنند.»
(درک مطلب)

۶۰-

(سراسری هنر - ۹۶)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن تعریف نشده است؟»
«خویشاوندان نزدیک، پاراگراف ۲»
(درک مطلب)

پدید آورندگان آزمون اختصاصی ۱۷ فروردین

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، لایلا حاجی‌علیا، کورش داودی، حمیدرضا سجودی	ریاضی پایه (سال چهارم)
برگزیده از سؤالات کتاب آبی	ریاضی پایه (سال چهارم) – آزمون شاهد (گواه)
فائزه اسماعیلی، مریم بوستان، داود تالشی، نسرین حق‌پرست، منوچهر شعبانی، سیدجمال طباطبایی‌نژاد، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، حمید محدثی	ادبیات فارسی سال چهارم
برگزیده از سؤالات کتاب آبی	ادبیات فارسی سال چهارم – آزمون شاهد (گواه)
حسین رضایی، محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی، مجید همایی	عربی سال چهارم
برگزیده از سؤالات کتاب آبی	عربی سال چهارم – آزمون شاهد (گواه)
ماهان آشوری، مریم بوستان، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی	تاریخ‌شناسی
محمدعلی احسانی، مریم بوستان، سیما رجبی، شیوا شریف‌زاد، حبیبه محبی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	جغرافیای سال چهارم
آزیتا بیدقی، الهه خضری، ارغوان عبدالملکی، محمدامین فروهش، الهام میرزایی	علوم اجتماعی
سیدعلی‌رضا احمدی، موسی اکبری، فرحناز خان‌محمدی، الهه خضری، فاطمه شه‌میری، فرهاد علی‌نژاد، حمید محدثی، ندا یاری	فلسفه سال چهارم

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران علمی
ریاضی پایه (سال چهارم)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، مهسا غفتی، فاطمه فهیمیان
ریاضی پایه (سال چهارم) – آزمون شاهد (گواه)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، مهسا غفتی، فاطمه فهیمیان
ادبیات فارسی سال چهارم	نسرین حق‌پرست	نسرین حق‌پرست	سپهر حسن‌خان‌پور
ادبیات فارسی سال چهارم – آزمون شاهد (گواه)	نسرین حق‌پرست	نسرین حق‌پرست	سپهر حسن‌خان‌پور
عربی سال چهارم	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
عربی سال چهارم – آزمون شاهد (گواه)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ‌شناسی	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	مریم بوستان، زهرا دامیار
جغرافیای سال چهارم	سیما رجبی	سیما رجبی	مریم بوستان، زهرا دامیار
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آزیتا بیدقی
فلسفه سال چهارم	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد تراز، الهه خضری، فرهاد علی‌نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سارا شریفی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آراء	لایلا عظیمی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی پایه (سال چهارم)

۶۱-

(معمد بفرمایید)

$$\begin{aligned} 11abc - abc + a &= 11(100a + 10b + c) - (100a + 10b + c) + a \\ &= 1100a + 110b + 11c - 100a - 10b - c + a \\ &= 1000a + 100b + 10c + a = abca \end{aligned}$$

(ریاضی پایه، استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۶۲-

(عمیرضا سپوری)

دو عدد $-2\sqrt{2}$ و $-1 + \sqrt{8}$ هر دو گنگ هستند که جمع آن‌ها عددی گویا است و کلیت حکم را نقض می‌کند. زیرا:

$$(-1 + \sqrt{8}) + (-2\sqrt{2}) = -1 + 2\sqrt{2} - 2\sqrt{2} = -1$$

(ریاضی پایه، استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۶۳-

(عمیرضا سپوری)

در دنباله حسابی داریم:

$$\begin{aligned} a_n &= a_1 + (n-1)d \\ a_6 &= \frac{1}{3}a_1 \implies a_1 = 3a_6 \\ \implies a_1 + 9d &= 3(a_1 + 5d) \implies a_1 + 9d = 3a_1 + 15d \\ \implies 2a_1 + 6d &= 0 \implies 2(a_1 + 3d) = 0 \implies a_1 + 3d = 0 \implies a_6 = 0 \end{aligned}$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

۶۴-

(عمیرضا سپوری)

$$\frac{1}{2}, -1, \dots \implies a_1 = \frac{1}{2}, r = \frac{-1}{\frac{1}{2}} = -2$$

$$a_6 = a_1 r^5 = \frac{1}{2}(-2)^5 = \frac{-32}{2} = -16$$

$$\text{طبق صورت سؤال} \implies a_n = 16a_6 \implies a_n = 16(-16) = -256$$

$$a_n = a_1 r^{n-1} \implies -256 = \frac{1}{2}(-2)^{n-1}$$

$$\implies -512 = (-2)^{n-1} \implies (-2)^9 = (-2)^{n-1}$$

$$\implies n-1 = 9 \implies n = 10 \text{ جمله دهم}$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۶۵-

(کوروش داوری)

$$a_6 = a_1 r^5 \implies \frac{3}{32} = 3 \times (r)^5$$

$$\implies r^5 = \frac{\frac{3}{32}}{3} = \frac{1}{32} = \left(\frac{1}{2}\right)^5 \implies r = \frac{1}{2}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1-r} \implies \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{3}{1-\frac{1}{2}} = \frac{3}{\frac{1}{2}} = \frac{3}{1} = 3$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۶۶-

راه حل اول:

جمله $(n+1)$ ام دنباله مربعی = جمله $(n+1)$ ام دنباله مثلثی + جمله n ام دنباله مثلثی = جمله هجدهم دنباله مثلثی + جمله هفدهم دنباله مثلثی

$$\text{جمله هجدهم دنباله مربعی} = (18)^2 = 324$$

$$a_{17} = \frac{17 \times 18}{2} = 153$$

راه حل دوم:

$$a_{18} = \frac{18 \times 19}{2} = 171$$

$$171 + 153 = 324$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۸)

۶۷-

(کوروش داوری)

جمله یازدهم دنباله مربعی $t_n = n^2 \implies t_{11} = 11^2 = 121$

$$a_{10} = \frac{10(10+1)}{2} = 55 \text{ (جمله دهم دنباله مثلثی)}$$

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, \boxed{55}, 89$$

جمله دهم دنباله فیبوناتچی

$$55 + 55 = 110 \implies 121 - 110 = 11$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۴۶ تا ۵۳)

۶۸-

(کوروش داوری)

$$\frac{a}{b} = \frac{\sqrt{5}+1}{2} \implies \frac{a}{6} = \frac{\sqrt{5}+1}{2} \implies a = 3(\sqrt{5}+1)$$

$$\frac{1}{a} = \frac{1}{3(\sqrt{5}+1)} \times \frac{\sqrt{5}-1}{\sqrt{5}-1} = \frac{\sqrt{5}-1}{3(5-1)} = \frac{\sqrt{5}-1}{12}$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۶۹-

(کوروش داوری)

$$\log_7^{(4x-2)} = 3 \implies 4x-2 = 7^3 = 343$$

$$\implies 4x = 345 \implies x = \frac{345}{4} = \frac{5}{2}$$

$$\log_6^{(2x+1)} = \log_6^{\left(2 \times \frac{5}{2} + 1\right)} = \log_6^6 = 1$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۴)

۷۰-

(معمد بفرمایید)

$$\log_a^{x^2} = 3 \implies x^2 = a^3 \implies \begin{cases} x = \sqrt{a^3} \text{ ق.ق} \\ x = -\sqrt{a^3} \text{ غ.ق.ق} \end{cases}$$

$$\log_x^a = \log_a^a \sqrt{a^3} = \log_a^a \frac{a^{\frac{3}{2}}}{a^{\frac{1}{2}}} = A$$

$$\implies (a^{\frac{3}{2}})^A = a \implies \frac{3}{2} \times A = 1 \implies A = \frac{2}{3}$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۴)

(قارج از کشور ۸۸)

$$r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{\frac{9}{4}}{\frac{3}{1}} = \frac{9}{12} = \frac{3}{4}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a_1}{1-r} = \frac{3}{1-\frac{3}{4}} = \frac{1}{\frac{1}{4}} = 4$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

(کنکور سراسری ۸۲)

آرایه مثلثی، جملات متوالی دنباله مثلثی هستند که جمله عمومی آن برابر است با:

$$a_n = \frac{n(n+1)}{2} \Rightarrow a_{20} = \frac{20(20+1)}{2} = 10 \times 21 = 210$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

(کنکور آژار ۷۷)

در دنباله فیبوناتچی داریم:

$$F_{12} = 144, F_{11} = 89$$

$$F_n + F_{n+1} = F_{n+2} \Rightarrow F_1 + F_{11} = F_{12} \Rightarrow F_1 + 89 = 144$$

$$\Rightarrow F_1 = 144 - 89 = 55$$

$$\Rightarrow S_n = 2F_n + F_{n-1} - 1 \Rightarrow S_{11} = 2F_{11} + F_1 - 1$$

$$\Rightarrow S_{11} = 2(89) + 55 - 1 = 232$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۳)

(کتاب آبی)

جملات دنباله فیبوناتچی ۱, ۱, ۲, ۳, ۵, ۸, ۱۳, ۲۱, ۳۴, ۵۵, ۸۹, ۱۴۴ را می‌نویسیم. الگوی داده در سطر اول از حاصل جمع مکعب‌های دو جمله دوم و سوم منهای مکعب جمله اول آن‌ها به دست می‌آید و در سطر دوم از حاصل جمع مکعب‌های دو جمله سوم و چهارم منهای مکعب جمله دوم آن‌ها به دست می‌آید و به همین ترتیب سطرهای بعدی نوشته می‌شود. با توجه به الگو، سطر پنجم به صورت زیر خواهد بود:

$$\text{سطر پنجم: } 8^3 + 13^3 - 5^3 = 2584$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه ۵۷)

(قارج از کشور ۸۶)

$$\log_a b = \log_a 2^5 \times 2^7 = \log_a 2^{12} = \log_a (2^3)^4 = \log_a 8^4 = 4$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۴)

(کنکور سراسری ۷۴)

$$2^5 = 32 \Rightarrow \log_2 32 = 5$$

$$\left(\frac{1}{3}\right)^{-4} = 3^4 = 81 \Rightarrow \log_{\frac{1}{3}} 81 = -4$$

$$\Rightarrow \text{عبارت داده} = 5 - 4 = 1$$

(ریاضی پایه، لگاریتم، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۴)

-۷۱

(کنکور سراسری ۹۰)

استدلال استقرایی، روش نتیجه‌گیری کلی بر مبنای مجموعه محدودی از مشاهدات است. گالیله با استفاده از استدلال استقرایی موفق به اختراع ساعت آونگ‌دار شد. (ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۷)

-۷۲

(کنکور سراسری ۸۰)

حاصل مجموع هر عدد اول با یک عدد فرد، همواره فرد نیست و مثال نقض گزینه‌ی (۴)، اعداد ۳ و ۹ هستند که اولی عدد اول و دومی عدد فرد است و مجموع آنها $3+9=12$ عددی فرد نیست.

(ریاضی پایه، استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

-۷۳

(کنکور سراسری ۸۶)

میزان زمان‌های پیموده شده توسط قطار تشکیل یک دنباله حسابی با قدر نسبت (۵-) می‌دهد. چون در بار اول زمان پیموده شده ۲۴۰ دقیقه ($4 \times 60 = 240$) و در بار n ام زمان طی شده ۱۲۰ دقیقه ($2 \times 60 = 120$) است، پس می‌بایستی n را محاسبه کنیم. (n تعداد نوبت‌ها)

$$a_1 = 240 \quad a_n = 120 \quad d = -5$$

$$\Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 120 = 240 + (n-1)(-5)$$

$$\Rightarrow 120 = 240 - 5n + 5 \Rightarrow 5n = 245 - 120 \Rightarrow 5n = 125$$

$$\Rightarrow n = \frac{125}{5} = 25$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

-۷۴

(قارج از کشور ۸۷)

$$a_1 + a_2 = 20 \Rightarrow \underbrace{a_1 + a_1 r}_{\text{فاکتور از } a_1} = 20$$

$$a_3 + a_4 = 45 \Rightarrow \underbrace{a_1 r^2 + a_1 r^3}_{\text{فاکتور از } a_1 r^2} = 45$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a_1(1+r) = 20 \\ a_1 r^2(1+r) = 45 \end{cases}$$

عبارت بالا را بر عبارت پایین تقسیم می‌کنیم.

$$\frac{a_1(1+r)}{a_1 r^2(1+r)} = \frac{20}{45} \Rightarrow \frac{1}{r^2} = \frac{4}{9} \Rightarrow 4r^2 = 9 \Rightarrow r^2 = \frac{9}{4}$$

$$\Rightarrow r = \pm \frac{3}{2}$$

چون جملات مثبت‌اند (طبق صورت سؤال) پس $r = \frac{3}{2}$

$$a_1(1+r) = 20 \Rightarrow a_1 \left(1 + \frac{3}{2}\right) = 20 \Rightarrow \frac{5}{2} a_1 = 20$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{2 \times 20}{5} = 8$$

چون قدر نسبت از یک بزرگتر است پس بزرگترین جمله، جمله چهارم است.

$$a_4 = a_1 r^3 = 8 \times \left(\frac{3}{2}\right)^3 = 8 \times \frac{27}{8} = 27$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

ادبیات فارسی سال چهارم

۸۱-

(سیریمال طباطبایی نژاد)

در بیت گزینۀ «۴» «ای صنم» ردیف و «تور و دور» واژه‌های قافیه‌اند؛ بیت قافیه دوم ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: خیزد و ریزد = قافیه اصلی / قمر و شکر = قافیه دوم

گزینۀ «۲»: باد و باد = قافیه اصلی (باد، در مصراع اول فعل دعا؛ در مصراع دوم یعنی هوا) / چنان و جهان = قافیه دوم

گزینۀ «۳»: نه و ده = قافیه اصلی / جبین و آتشین = قافیه دوم

(ادبیات فارسی سال چهارم، قافیه، صفحه ۱۱)

۸۲-

(فاخره اسماعیلی)

تقطیع مصراع به ترتیب زیر است:

قَر	یا	د	شو	ق	دی	گ
-	-	U	-	U	-	U
رَ	زَا /	لا	نِ	بَر	نَ	خاست
U	-	-	U	-	U	-

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۸۳-

(همیر مهرثی)

دِ	گَر	بِ	رِو	یِ	کَ	سَم
U	-	U	-	U	U	-
دِی	دِ	بَر	نِ	مِی	بَا	شَد
-	U	-	U	-	UU	-

خَ	لِی	لِ	مَن	هَ	مِ	بُت	ها
U	-	U	-	U	U	-	-
ی	ء	زَ	رِی	بِ	شِ	کست	
U	-	U	-	U	U	-	

بیت گزینۀ «۳» تنها «ابدال» دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۴)

۸۴-

(منوچهر شعبانی)

وزن بیت صورت سؤال، «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است که بحر «منسرح مثنی مطوی منحور» است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۵۵)

۸۵-

(مریم بوستان)

بیت گزینۀ «۱» بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن» و از تک‌وزن‌هاست. اما بیت صورت سؤال و ابیات گزینۀ «۲، ۳ و ۴» در گروه وزنی (۳) قرار دارند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۵۲ و ۵۵)

۸۶-

(عمیر مهرثی)

بیت گزینۀ «۴» بر وزن «فاعلاتن مفاعلن فاعلن» و در بحر «خفیف» است.

وزن ابیات گزینۀ دیگر:

گزینۀ «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنی محذوف)

گزینۀ «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنی مخبون محذوف)

گزینۀ «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مسدس مخبون محذوف)

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۸۷-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

وزن بیت گزینۀ «۴» «مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فاعلن» است که دوری نیست. وزن ابیات گزینۀ دیگر به ترتیب عبارت است از: «مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن»، «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» و «مستفعلن فع مستفعلن فع»

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۸۸-

(نسرین حق پرست)

ویژگی‌های مذکور در صورت سؤال به ترتیب مربوط به سبک‌های «عراقی، سعدی و خراسانی» هستند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۸۹-

(داود تالشی)

مفهوم عبارت: «آفرینش خدا بی‌نقص و عیب است و سر سوزنی در آن خطا نیست»

(الف) در تشریف (لباس و خلعت) تو نقص و عیبی نیست، این نقص و عیب فقط از جانب ماست.

(ج) رهبر و راهنمای ما گفت که در آفرینش خدا هیچ خطایی نیست.

(و) برای آفرینش خدا عیب مگیرید فقط نکویی را ببینید.

(ب) هدف خداوند همه لطف و مهربانی است، نقش زیبای تو را بر گل و گلاب نقش بست.

(د) خداوندی که پاک و بی‌عیب است و همه جهان در تسخیر و رام اوست.

(ه) زیباتر آن است که کاستی‌ها و زشتی‌های آفرینش خداوند را زیبا ببینی.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۸۸)

۹۰-

(سیریمال طباطبایی نژاد)

ما (ایوان مداین) که مظهر عدالت بودیم این ستم بر ما رفت، وای به حال ستمکاران، که چقدر خوار و ذلیل خواهند شد. مفهوم ذلت قدرتمندان مطرح شده است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

۹۱-

(کنگور سراسری ۹۵)

واژه‌های قافیه «پارسی» و «رسی» هستند که «ی» حرف الحاقی است و قافیه کردن «ارس» و «رس» غلط است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، قافیه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۹۲-

(کنکور سراسری ۹۳)

دع	و	ی	عش	ق	ز	هر	بل
دس	ت	بر	سر	ز	د	نز	هر
-	U	✓	-	U	U	-	-

هـ	و	سی	می	ا	ید
مـ	گ	سی	می	ا	ید
U	U	-	-	-	-

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳)

۹۳-

(فارج از کشور ۹۰)

تغییر مصوت کوتاه به بلند				تغییر مصوت بلند به کوتاه			
فـ	تـ	فـ	رـ	مـ	عـ	زى	رو
-	✓	U	U	-	-	U	-
-	-	U	U	-	-	U	U
دسـ	نـبـ	چـ	کـ	یـمـ	گـو	پـ	کـ
فعلاتن				فعلاتن			

ابدال					
هـ	بـ	سـو	زـد	مـا	رـا
U	U	-	-	-	-
U	U	-	-	U	U
تـ	زـ	شـیـ	خـا	نـ کـ	بـار
فعلاتن			فعلن		

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در رکن اول مصراع اول، «فعلاتن» به جای «فعلاتن» آورده شده است. رکن سوم مصراع اول تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند دارد. همچنین در هجای آخر هر دو مصراع، اختیار وزنی بلند بودن هجای پایان مصراع آمده است.

گزینه «۲»: در رکن اول مصراع دوم، «فعلاتن» به جای «فعلاتن» آمده است. همچنین هجای آخر مصراع دوم، بلند تلفظ شده است.

گزینه «۳»: در هجای آخر هر دو مصراع، هجای کشیده، بلند تلفظ شده است.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۳)

۹۴-

(کنکور سراسری ۹۴)

در رکن پایانی مصراع دوم بیت «ب» و رکن پایانی مصراع اول بیت «ج» اختیار شاعری ابدال وجود دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۴۱ تا ۳۳)

۹۵-

(کنکور سراسری ۹۲)

بیت گزینه «۳» در وزن «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن» سروده شده است که نام درست وزن عروضی آن «هزج مثنیٰ اُخرَب مکفوف محذوف» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن: رمل مثنیٰ مشکول

گزینه «۲»: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن: مجتث مثنیٰ مخبون محذوف

گزینه «۴»: مفعولُ فعلاتن مفاعیلُ فاعلن: مضارع مثنیٰ اُخرَب مکفوف محذوف

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۵)

۹۶-

(کنکور سراسری ۹۱)

نَ	خا	ه	یاضِر	ک	ج	ا	تَش
U	-	U	-	U	U	-	-
خَ	مو	ش	با	شُ	بِ	هر	خس
مفاعیلن				فعلاتن			

کُ	نند	د	خا	مو	شت
U	U	U	-	-	-
رَ	و	ک	مِین	مگ	شای
مفاعیلن			فعلن (فعلن)		

مَ	ن	رَ	مید	د	ز	غیـ	رت
U	U	U	-	U	U	-	-
نـ	گا	رِ	خید	ش	چ	دیـ	دم
مفاعیلن				فعلاتن			

زِ	پا	فـ	تا	دم	دوش
U	-	U	-	-	-
بـ	دسـ	تـ	بـ	گا	نـ
مفاعیلن			فعلن (فعلن)		

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: وزن بیت: «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» = «مستفعلن مفاعیلن مستفعلن فعل» = «مضارع مثنیٰ اُخرَب مکفوف محذوف»

گزینه «۳»: وزن بیت: «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» = «رمل مثنیٰ مخبون محذوف»

گزینه «۴»: وزن بیت، «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» = «هزج مثنیٰ سالم»

(ادبیات فارسی سال چهارم، عروض، صفحه ۵۴)

۹۷-

(فارج از کشور ۹۲)

گسترش غزلیات و مثنوی‌های عاشقانه‌ای که هنوز ماندگار و معروف است، از ویژگی‌های فکری سبک عراقی به شمار می‌رود.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۸ و ۸۰)

۹۸-

(کتاب آبی)

معنی عبارت صورت سؤال: اوج حکومت سامانیان بود و جهان آباد، حکومت سامانی هیچ دشمنی نداشت و لشکریان همه مطیع و فرمان بردار حکومت بودند. ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز هر یک به گونه‌ای مساعد بودن شرایط زمانه و قدرت حاکمان وقت را بیان می‌کنند اما بیت گزینه «۳» بیانگر نامساعد بودن روزگار است و با عبارت سؤال تقابل مفهومی دارد.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه ۸۴)

۹۹-

(فارج از کشور ۹۱)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲» به این مفهوم اشاره دارند که هر کاری را باید در وقت خود انجام داد و مترادف مضمون «تا جوانی جوان باش، چون پیر شدی پیری کن» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کسی که در کودکی مرده، از شرمساری گناهکار بودن در دوران پیری در امان است.

گزینه «۳»: پیر، قدر جوانی را می‌داند.

گزینه «۴»: دریافت پاداش صبر

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۰۰-

(کنکور سراسری ۸۸)

در بیت گزینه «۳»، به دشمنی فلک و روزگار با اهل نظر (عارفان) اشاره شده است ولی بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به نابودی قدرتمندان و بی‌وفایی جهان اشاره دارند.

(ادبیات فارسی سال چهارم، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

عربی سال چهارم

۱۰۱-

(مبیر همایی)

«کان ... یطرقون»: (فعل ماضی استمراری) پایین می‌انداختند/ «الظلمة»: ستمگران/ «رووسهم»: سرهایشان/ «عندما»: هنگامی که/ «تبیّن الموضوع»: موضوع روشن شد

(عربی سال چهارم، ترجمه، صفحه ۲۶)

۱۰۲-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«تحتاجون»: نیاز دارید، احتیاج دارید/ «بلوغکم الغایة»: رسیدنتان به هدف/ «علم یعمل به»: علمی که بدان عمل شود («یعمل» فعل مجهول است و چون جمله وصفیه است، در ترجمه با «که» همراه شده است.)/ «لأن»: زیرا/ «کالکنز الذی»: مانند گنجی است که.../ «لا ینفق منه»: از آن انفاق نمی‌شود («لا ینفق» فعل مجهول است.)

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۰۳-

(فاطمه منصورفانکی)

«ایرانیان»: ایرانیان / «هر سال»: کلّ سنه / «عید نوروز»: عید النیروز / «بیا» مع / «نو شدن»: تجدّد / «هنگام»: عند / «آغاز»: بده، «فصل بهار»: فصل الربیع (مضاف و مضاف‌الیه) / «جشن می‌گیرند»: يحتفل بـ ... (در این جا،) يحتفلون بـ ...

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۰۴-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

حرکت گذاری کامل عبارت: «إن نُرَدُّ أَنْ تُحیا قُلُوبُنَا بِالِإیمانِ وَ التَّوْحیدِ وَ نَتَلَذَّذُ بِذِکرِ اللَّهِ فَلِنَطْهَرُ قُلُوبُنَا مِنَ الذَّنُوبِ»

(عربی سال چهارم، اعراب‌گذاری، ترکیبی)

۱۰۵-

(هسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «الجملة فعلیة و خبر مرفوع محلاً» نادرست است، زیرا جمله، صله موصول است.

گزینه «۳»: «مشتق» نادرست است.

گزینه «۴»: «هثنی» نادرست است.

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، صفحه ۷)

۱۰۶-

(مبیر همایی - سیر ممدعلی مرتضوی)

با توجه به مؤنث بودن «عین»، فعل بعد از آن حتماً باید به صورت مؤنث بیاید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: میان فعل «ساعتت» و فاعل آن (فاطمة) فاصله افتاده است، پس فعل را می‌توان به شکل مذکر یا مؤنث به کار برد.

گزینه «۲»: فعل را می‌توان به شکل مذکر یا مؤنث به کار برد، زیرا نایب فاعل مؤنث مجازی است.

گزینه «۳»: میان فعل «تجهتهد» و فاعل آن (الطالبه) فاصله افتاده است، پس فعل را می‌توان به شکل مذکر یا مؤنث به کار برد.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۶)

۱۰۷-

(هسین رضایی)

هفت اسم معرفه (صدیق- ی- المقالة- الّتی - أستاذ- نا- ه).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شش اسم معرفه (هذا - هو - الطالب - المعتمد - طاقات - ه).

گزینه «۲»: پنج اسم معرفه (اللّغة - العربية - أفصح - لغات - العالم).

گزینه «۴»: پنج اسم معرفه (هذه - ها - أخ- ی - الیوم).

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۷)

۱۰۸-

(هسین رضایی)

«المعلمین» مفعول به و منصوب با علامت اعراب فرعی «یاء»، «مشاکل» اسم غیرمنصرف، مجرور به حرف جر با علامت اعراب فرعی فتحه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ذی» به صورت منصوب صحیح است (ذا).

گزینه «۲»: «الحاضرون» به صورت مجرور صحیح است (الحاضرین).

گزینه «۴»: «المقالات» با علامت فرعی کسره، منصوب می‌شود (المقالات).

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، صفحه ۲۸)

۱۰۹-

(مفید همایی)

راع (راعی): اسم منقوص / اقصی: اسم مقصور.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اسم مقصور: الدنيا/ الهوی

گزینه «۲»: اسم منقوص: الأراضي

گزینه «۴»: اسم مقصور: الفتی

نکته:

۱) «جوارحی» یک اسم نیست: جوارح (یک اسم صحیح الآخر) + ی

۲) «النبی» روی حرف آخر تشدید دارد و اسم منقوص نیست.

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، صفحه ۲۷)

۱۱۰-

(هسین رضایی)

«یحزن»: مضارع للغائب منصوب با اعراب اصلی «فتحه». باید توجه داشت

که در این فعل، نون جزء ریشه کلمه است و به آن اضافه نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تفرحن: مضارع للمخاطبات محلاً منصوب

گزینه «۳»: لیجد: مضارع مجزوم است (ترجمه: باید بیاید)

گزینه «۴»: تعتمدی: مضارع للمخاطبة منصوب به اعراب فرعی (حذف نون

اعراب)

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، صفحه ۳۵)

۱۱۱-

(قارچ از کشور ۸۶)

«ینشیر»: می‌پراکند، منتشر می‌کند/ «القمر»: ماه/ «ضوءه»: نورش/ «فی

السموات»: در آسمان‌ها/ «وصماته السوداء الظلماء»: لکه‌های سیاه و

تاریکش/ «یحفظ»: حفظ می‌کند، نگه می‌دارد/ «لنفسه»: برای خودش (برای

خود)

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۲-

(قارچ از کشور ۹۵)

«فقدت» با توجه به «ت» در آخرش، نمی‌تواند به «مکان» برگردد و به

صورت فعل غایب ترجمه گردد، بنابراین ترجمه صحیح عبارت این گزینه

چنین است: «اگر روزی مکان بذرهایت را که آن را کاشتی، گم کردی.»

با توجه به ترجمه نشدن ضمیر «ک» در «بذورک» هم می‌توان راحت‌تر به

نادرست بودن این گزینه پی برد.

دقت کنید که «ف» گاهی به معنای «چرا که، چه و...» و برای آوردن دلیل

مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(عربی سال چهارم، ترجمه، ترکیبی)

۱۱۳-

(کنگور سراسری ۹۵)

«کسانی که»: من (موصول عام)، الذین (موصول خاص برای جمع مذکر)/

«به ما راست بگویند»: یصدقوننا (فعل ثلاثی مجرد)/ «بیش‌تر به ... نیاز

داریم»: نحتاج الی... اکثر/ «ما را تأیید کنند»: یصدقوننا (فعل ثلاثی مزید از

باب تفعیل)

نکته مهم درسی:

«ما و من» موصول عام هستند، بنابراین برخلاف موصول‌های خاص، برای

هر تعداد و جنسی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

(عربی سال چهارم، تعریب، ترکیبی)

۱۱۴-

(کنگور سراسری ۸۵)

حرکت‌گذاری درست همه عبارت این‌گونه است:

«مِنَ الْإِسْمِ مَا يَظْهَرُ عَلَيْهِ جَمِيعُ الْحَرَكَاتِ وَ مِنْهُ مَا يَقْبَلُ عَلَامَاتِ أُخْرَى

نُسَمِّيهَا الْفَرْعِيَّةَ»

(عربی سال چهارم، اعراب‌گذاری، صفحه ۲۸)

۱۱۵-

(کنگور سراسری ۹۵)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تمییز» نادرست است، زیرا «مفعول له» و منصوب است.

گزینه «۳»: «افتعال» نادرست است، «استفعال» صحیح است.

گزینه «۴»: «مبنی للمجهول» نادرست است.

(عربی سال چهارم، تحلیل صرفی و نحوی، ترکیبی)

۱۱۶-

(قارچ از کشور ۹۴)

اسم تفضیل، هرگاه از فعل مجرد ثلاثی نباشد و یا بر رنگ و عیب دلالت

کند، به صورت «أشدّ (اکثر/ أقلّ) + مصدر منصوب» ساخته می‌شود، بنابراین

«أحمر» در این گزینه به صورت «أكثر حمرة» صحیح است.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۲)

۱۱۷-

(کنگور سراسری ۹۵)

در گزینه «۴»، عائد صله ضمیر «هو» مستتر در فعل للغائب «دعا» است، اما

در سایر گزینه‌ها، عائد صله ضمیر بارز «ه» است که به فعل چسبیده است و

نقش مفعولی هم دارد، زیرا در واقع مرجع ضمیر «ه»، موصول «من» است.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۷)

۱۱۸-

(کنگور سراسری ۹۲)

«ما» از نوع تعجیبی است و «ما أصعب» اسلوب تعجب است.

(عربی سال چهارم، قواعد اسم، صفحه ۱۷)

۱۱۹-

(کتاب آبی)

جای خالی نقش مضاف‌الیه و مجرور را دارد که به دلیل مضاف بودن، (ال) و

تنوین نمی‌گیرد، پس فقط گزینه «۱» صحیح است.

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۲۰-

(کنگور سراسری ۸۷)

فعل «یری»، معتلّ الّام (ناقص) است و هنگامی که مجزوم شود، در صیغهی

«للفائب»، حرف عله‌اش حذف می‌شود. در عبارت این گزینه، فعل «یری»

جواب شرط است و باید مجزوم باشد؛ پس به صورت «یر» (مجزوم با اعراب

فرعی حذف حرف عله) درست است.

(عربی سال چهارم، انواع اعراب، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

تاریخ‌شناسی

۱۲۱-

(آزازه میرزایی)

فرمانروایی کیانیان که بخشی از آن در دوره حماسی قرار دارد، از فرمانروایی کیخسرو تا اواخر دوره کیانیان ادامه می‌یابد. در این بخش حوادث تاریخی تا حدود زیادی دگرگون شده‌اند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۴۸)

۱۲۲-

(بهرروز یحیی)

مرحله دوم کار باستان‌شناسی، کاوش و حفاری است که یکی از مراحل حساس و مهم در فعالیت باستان‌شناسی است که در آن دانش و تجربه باستان‌شناس محک زده می‌شود. زیرا آن چه یک باستان‌شناس در حین حفاری می‌بیند و می‌آزماید، تکرارپذیر نیست.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۲۳-

(علی‌محمد کریمی)

مورخ با استفاده از علوم مرتبط با تاریخ می‌تواند به درک بهتر تاریخ و تبیین و تفسیر رویدادها بپردازد. به عنوان مثال، آشنایی با ادبیات، مورخ را به فهم درست متون قدیمی تاریخی و درک مطالب تاریخی نهفته در آثار ادبی قادر می‌سازد.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۸)

۱۲۴-

(میلاد هوشیار)

اولین توجه انسان‌های اولیه به زمان، گردش شبانه‌روز بود. دستگاه اندازه‌گیری زمان (تقویم)، طی قرون متمادی با گسترش علم نجوم و ریاضیات کامل‌تر شد.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۲۵-

(علی‌محمد کریمی)

در این تقویم سال به چهار فصل طبیعی بهار، تابستان، پاییز و زمستان تقسیم و به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. خسته مسترته را در آخر اسفند اضافه کردند و هر چهار سال یا پنج سال یک روز را کبیسه و آن را ۳۶۶ روز حساب کردند.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۲۲)

۱۲۶-

(مریم بوستان)

در تقویم رومی، سال آن‌ها شمسی و ماه‌ها، قمری بود، اختلاف ۱۱ روز سال شمسی با سال قمری موجب بی‌نظمی‌های فراوانی در این تقویم می‌شد. در زمان ژولیوس سزار اصلاحاتی در این تقویم صورت گرفت و در زمان پاپ گریگوار سیزدهم با اصلاحات جدید به تقویم گریگوار شهرت یافت که هنوز مورد استفاده اکثر کشورهای مسیحی است.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۱۸)

۱۲۷-

(آزازه میرزایی)

مورخان مسلمان چون مسعودی به اهمیت مکان در بررسی‌های تاریخی توجه داشتند و به همین دلیل آثار بر جای مانده از آن‌ها، ترکیبی از تاریخ و جغرافیاست. امروزه مورخان سعی می‌کنند تاریخ را با توجه به محل وقوع رخدادها، بازسازی کنند.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۲۸-

(آزازه میرزایی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست - نادرست

گزینه ۲: درست - درست

گزینه ۳: نادرست - درست

گزینه ۴: نادرست - نادرست

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۳۵)

۱۲۹-

(آزازه میرزایی)

دولت ساسانیان در بین‌النهرین حیره را به عنوان منطقه سرحدی میان خود و روم شرقی قرار داده بودند و دولت روم شرقی نیز غسان را در شامات به عنوان منطقه سرحدی با ایران تأسیس کرد.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۳۶)

۱۳۰-

(مریم بوستان)

علت توجه مورخان به تهیه و تنظیم نقشه‌های تاریخی بیش‌تر به جهت فراوانی نسبی اطلاعات موجود در آن است.

(تاریخ‌شناسی، مقرمات، صفحه ۳۸)

۱۳۱-

(مریم بوستان)

در فرهنگ مکتوب عامل اصلی حفظ و انتقال دانش‌ها و تجارب بشری و به طور کلی آن چه فرهنگ را می‌سازد، کتابت است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۳۲-

(بهرروز یحیی)

سال‌یابی به روش کرین ۱۴، در اواسط قرن بیستم ابداع شده است و دوره زمانی که می‌توان از این روش برای تعیین سن آثار باستانی استفاده کرد، حداکثر تا حدود ۷۰ هزار سال است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۶۱)

۱۳۳-

(بهرروز یحیی)

موزه آرمیتاژ در سن‌پترزبورگ و موزه متروپولیتن در نیویورک واقع شده است. تمایل ذاتی بشر به حفظ اشیای کمیاب و گران‌بها، پیشرفت‌های علمی در زمینه باستان‌شناسی و تاریخ، رشد احساسات ناسیونالیستی و علاقه به هویت ملی و افزایش آگاهی نسبت به اهمیت این آثار در شناخت بهتر زندگی گذشتگان از جمله دلایل توجه جدی جوامع و حکومت‌ها در این زمینه بود.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۷۰)

جغرافیای سال چهارم

۱۳۴-

(بهرروز یبسی)

احتمالاً در حدود ۷۰۰ سال پیش از میلاد، در لودیه سکه‌هایی از جنس الکتروم ضرب می‌شد.

پس از فتح لودیه توسط کوروش هخامنشی سکه‌های کرزوسی در ایران رواج یافت. داریوش یکم هخامنشی سکه‌های دریک طلا و شکل نقره را ضرب کرد که کهن‌ترین سکه‌های ایرانی است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۳۵-

(بهرروز یبسی)

در گزینۀ «۳» سکه شاهی با ملاک «لقب حاکم» و عباسی با ملاک «نام حاکم» نام‌گذاری شده است و بنابراین در یک گروه قرار نمی‌گیرند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۷۷)

۱۳۶-

(آزاده میرزایی)

شیوۀ کاربرد تزئینات و دکوراسیون داخلی بناها مربوط به شاخه تاریخ اجتماعی است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۳۷-

(مریم بوستان)

در مرحله شناسایی، سکه‌شناس کار تخصصی خود را آغاز می‌کند و می‌کوشد سکه را شناسایی کند.

روش یافتن سکه‌ها معمولاً روشی باستان‌شناسی است.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۷۸)

۱۳۸-

(مریم بوستان)

اختراع فیلم و سینما به مثابه تحقق آرزوی دیرین مورخان جهت دیدن رویدادهای گذشته است.

فیلم‌های خبری مستقیم‌ترین منابع را از وقایع مختلف در اختیار محققان تاریخ قرار می‌دهند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۹۱)

۱۳۹-

(آزاده میرزایی)

بشر از قرن نوزدهم به امکان عکاسی برای به تصویر کشیدن صحنه‌های زندگی خود که به معنای فن تثبیت دائمی تصاویر بود دست یافت.

عکس‌های تاریخی با پدید آوردن درک بصری از موضوعات مختلف به تفهیم بهتر مطالب تاریخی یاری می‌رسانند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۹۲)

۱۴۰-

(ماهان آشوری)

افسانه‌ها و حماسه‌ها بسیاری از کمبودها و خلأهای دانش تاریخی بشر را تکمیل می‌کنند. مثلاً از نام لهراسب، گشتاسب و تعدادی دیگر که در

نامشان کلمه «اسب» وجود دارد، به وجود خاندانی موسوم به «اسپ» در تاریخ ایران پی برده‌اند.

(تاریخ‌شناسی، منابع اطلاعاتی گذشته‌ها، صفحه ۵۲)

۱۴۱-

(بهرروز یبسی)

اهداف آموزش جغرافیا عبارت‌اند از: پرورش روحیه قدردانی و سپاسگزاری از مواهب الهی - تقویت احساس تعلق به کشور و هویت ملی - درک لزوم حفاظت و بهره‌برداری عاقلانه و مطلوب از محیط - شناخت جغرافیای جهان به عنوان خانه بزرگ و تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی.

آموزش‌های جغرافیایی به دنبال کسب سواد جغرافیایی است که در آن، افراد به درک و فهمی از جغرافیا دست یابند که در زندگی‌شان مؤثر و سودمند باشد.

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه ۹)

۱۴۲-

(بهرروز یبسی)

سیستم خاک، سیستمی «ساده» و شهر سیستمی «باز» می‌باشد. پسخوراند «منفی» در یک سیستم اگرچه زیان‌آور است، اما در نهایت سبب بقای سیستم می‌شود.

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۴۳-

(آزاده میرزایی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست (روش‌های کمی و آماری) - مرحله دوم

گزینه «۲»: درست - مرحله دوم

گزینه «۳»: درست - مرحله سوم

گزینه «۴»: درست - مرحله سوم

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۴۴-

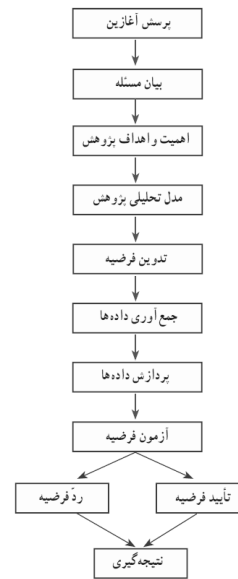
(کتاب آبی)

شکل صورت سؤال، چگونگی تعامل محیط طبیعی و محیط اجتماعی را که به‌وجود آورنده‌ی محیط جغرافیایی است، نشان می‌دهد.

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۴۵-

(آزازه میرزایی)

- در مرحله تدوین فرضیه، پژوهشگر حدس یا پیش‌بینی علمی خود را درباره موضوع پژوهش، با توجه به دانسته‌ها و یافته‌هایش مطرح می‌کند.
- در مرحله پردازش داده‌ها، اطلاعات غیرضروری حذف می‌شود و اطلاعات مرتبط با موضوع تحقیق حفظ می‌گردد.
- در مرحله آزمون فرضیه و در پایان پژوهش، فرضیات پژوهش بر اساس نتیجه بدست آمده از پردازش داده‌ها به‌طور حتم یا با احتمال زیاد رد یا تأیید می‌شود.

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)

۱۴۶-

(کتاب آبی)

پژوهش‌های علمی از نوع پژوهش‌های کاربردی‌اند؛ زیرا از نتایج آن‌ها برای جلوگیری از تکرار رویداد یا حادثه نامطلوب استفاده می‌شود.

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه ۲۲)

۱۴۷-

(کتاب آبی)

پژوهشگر در انتخاب مسئله تحقیق به چند نکته باید توجه کند:

مسئله واضح و روشن بیان شود، محدود و مشخص، مهم و جدید باشد.

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۴۸-

(بهر روز یبسی)

برای تهیه نقشه، ابتدا داده‌های جغرافیایی مورد نیاز، جمع‌آوری می‌شود. در صورت وجود محدودیت‌های جغرافیایی مانند گستردگی منطقه مورد نظر یا دشواری‌های دسترسی، از روش نقشه‌برداری هوایی استفاده می‌شود. به مجموعه فرآیند تبدیل عکس‌های هوایی به نقشه، فتوگرامتری می‌گویند.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

۱۴۹-

(آزازه میرزایی)

$$\frac{1 \text{ cm}}{4 \text{ cm}} = \frac{2 \text{ km}}{x} \Rightarrow x = 2 \times 4 = 8 \text{ کیلومتر}$$

$$8 \times 1000 = 8,000 \text{ متر}$$

$$8000 \times 100 = 800,000 \text{ سانتی‌متر}$$

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۵۰-

(کتاب آبی)

از دوربین نقشه‌برداری یا «تئودولیت» برای گردآوری داده‌ها از منطقه مورد نظر استفاده می‌شود و موقعیت و ابعاد پدیده‌ها را به‌طور مستقیم در روی زمین اندازه‌گیری می‌کنند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اندازه‌گیری ابعاد پنهان آیسبرگ‌ها (کوه‌های یخی) به کمک نقشه‌برداری دریایی امکان‌پذیر شده‌است.

گزینه «۴»: در روش نقشه‌برداری هوایی و سنجش از دور، دوربین مخصوصی در هواپیما مستقر می‌شود و هواپیما با پرواز در ارتفاع معین از سطح زمین به‌طور متوالی از منطقه مورد نظر و همه پدیده‌های طبیعی و انسانی عکس‌های افقی تهیه می‌کند.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه ۳۶)

۱۵۱-

(بهر روز یبسی)

نقشه‌های بزرگ مقیاس از $\frac{1}{2000}$ تا $\frac{1}{10000}$ ، برای نقشه‌های شهرسازی، شبکه‌های انتقال نیرو، نقشه مسیر لوله‌های آب و گاز و نفت کاربرد دارد. در گزینه «۲» هر سانتی‌متر برابر با ۶۰ متر است، بنابراین:

$$\frac{1 \text{ cm}}{60 \text{ m}} = \frac{1 \text{ cm}}{60 \times 100} = \frac{1}{6000}$$

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۵۲-

(شیوا شریف‌زار)

در آینده، آب‌های شمالی کره زمین یکی از پرفرت‌وآمدترین خطوط تجاری جهان خواهند شد و نقشه‌های دریایی این مناطق اهمیت بیش‌تری خواهند یافت.

نقشه‌های تلفیقی در زمره فعالیت‌های نقشه‌کشی قرار می‌گیرند.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۴۱ و ۴۳)

۱۵۳-

(شیوا شریف‌زار)

نقشه‌های کوچک‌مقیاس، مخصوص قاره‌ها و کشورهای بزرگ است و نقشه‌های بزرگ‌مقیاس مخصوص پروژه‌های عمرانی است.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه ۴۶)

علوم اجتماعی

۱۵۴-

(مصدر علی انسانی)

در بررسی همه پدیده‌های جغرافیایی باید به گذشته آن‌ها توجه کرد؛ مثلاً در بررسی مراحل رشد و توسعه شهر اصفهان، باید به نحوه شکل‌گیری و پیدایش این شهر و چگونگی توسعه آن در مراحل مختلف تاریخی توجه کنیم. (شناخت تکوینی)

در تحلیل ساختاری، رابطه یک پدیده جغرافیایی با سایر پدیده‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. (شناخت ساختاری)

(جغرافیای سال چهارم، دانش جغرافیا، صفحه ۱۰)

۱۵۵-

(بهر روز یعنی)

شکل صورت سؤال مربوط به سیستم تصویر مسطح یا قطبی است که در آن مدارها، دوائر متحدالمرکز و نصف‌النهارها خطوط متقاطع هستند که همگی از قطب شمال عبور می‌کنند. امروزه برای تهیه نقشه قطب‌ها، کشورهای کوچک، جزیره‌ها و نظایر آن از این سیستم تصویر استفاده می‌شود. (جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۵۶-

(مریم بوستان)

معمولاً در نقشه‌ها پدیده‌های دوبعدی (پلاتیمتری) را به کمک علائم قراردادی نشان می‌دهند.

نشان دادن ناهمواری‌ها به کمک خطوط هم‌تراز (منحنی میزان) یکی از علمی‌ترین و رایج‌ترین شیوه‌هایی است که علاوه بر نمایش دادن ظاهری ناهمواری‌ها، محاسبات مربوط به آن را نیز امکان‌پذیر می‌سازد.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۵۲ و ۶۰)

۱۵۷-

(آزاده میرزایی)

همه گزاره‌ها درست هستند.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴)

۱۵۸-

(هیبه مهبی)

امروزه سیستم‌های تصویر، مشکل رسم تصویر کره زمین را به طور یکجا و مسطح و بدون کشیدگی حل کرده‌اند. در سیستم تصویر مسطح هرچه از مرکز قطب دور شویم، تصویر قاره‌ها و کشورها کشیدگی پیدا می‌کنند و از شکل طبیعی خارج می‌شوند. در سیستم تصویر استوانه‌ای، نقشه کشورهای اطراف استوا به طور دقیق ترسیم می‌شود و نقشه بخش‌های شمالی و جنوبی زمین گسترش یافته و از حد طبیعی خارج می‌گردد.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۵۰، ۵۱ و ۵۴)

۱۵۹-

(سیما ربیعی)

در نقشه برداری هوایی، عکس‌های متوالی که حدوداً ۶۰ درصد پوشش مشترک دارند، در دستگاه تبدیل قرار می‌گیرند و در این دستگاه به دلیل پوشش مشترک عکس‌ها، پدیده‌ها به صورت برجسته دیده می‌شوند.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه ۳۸)

۱۶۰-

(سیما ربیعی)

«کارتوگراف‌ها» همواره به دنبال راه‌حلی بوده‌اند که به کاربران نقشه برای محاسبه ارتفاع هر نقطه یا شیب زمین کمک کنند و در گذشته به کمک «نورپردازی» تصویری از ارتفاعات به دست می‌آوردند.

(جغرافیای سال چهارم، نقشه و شکل زمین، صفحه‌های ۵۱ و ۵۹)

۱۶۱-

(الوه فضری)

قرآن کریم علاوه بر آن که برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید، جهان فردی اشخاص را نیز نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند. جهان عینی براساس حکمت و مشیت خدا، رفتاری حکیمانه با انسان و جامعه انسانی (جهان فرهنگی) دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از دیدگاه قرآنی، جهان عینی با جهان فرهنگی و اجتماعی تعامل فعال دارد.

گزینه «۴»: دیدگاه قرآنی برای ذهن افراد و فرهنگ جامعه، هویت صرفاً طبیعی قائل نیست.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه ۸)

۱۶۲-

(فارج از کشور ۹۵)

علم جدید با رویکرد دنیوی خود، دیگر وظیفه شناخت حقیقت عالم و مسئولیت عبور انسان از ملک به ملکوت را برعهده نداشت؛ بلکه به تدریج به صورت وسیله و ابزار تسلط انسان بر طبیعت درآمد.

در رویکرد جدید، علوم طبیعی و تجربی در بین معارف و علوم مختلف بیش‌ترین اهمیت را پیدا کردند و فناوری و صنعت، رهاورد این بخش از علوم بود.

اندیشه سیاسی جدیدی که در فرهنگ جدید غرب شکل می‌گرفت، آرمان شهر خود را بر مبنای حقوق طبیعی و خواسته‌های دنیوی تنظیم می‌کرد. قوانین این نظام، ریشه در علم و اراده الهی ندارد؛ بلکه ریشه در خواست و اراده‌ای دارد که مستقل از ابعاد آسمانی و الهی انسان عمل می‌کند. اندیشه سیاسی نوین براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی، خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند، و لیبرالیسم اندیشه سیاسی جدیدی است، که از این رهگذر شکل می‌گیرد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۱۶۳-

(آزیتا بدرقی)

معیار و میزان برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف، ارزش حقیقت است نه تعهد و مسئولیت.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۶۴-

(الوه فضری)

- نظام جهانی، محیط بین‌المللی را شکل می‌دهد که از آن با عنوان جامعه جهانی نیز یاد می‌کنند.

- به واحدهای اجتماعی که در سرزمینی به نام کشور مستقرند و دارای نظام سیاسی، اقتصادی، آموزشی یگانه‌ای هستند، دولت-ملت می‌گویند.

- با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفت که به طور رسمی، گسست خود را از دین اعلام کردند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۵۰ و ۵۳)

۱۶۵-

(کنکور سراسری ۹۴)

مراحل تکوین نظام نوین جهانی:

۱) پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار: زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت قدرت‌های منطقه‌ای فئودال‌ها و اربابان بزرگ شد. در نهایت با انقلاب فرانسه، دولت‌هایی شکل گرفت که به طور رسمی، گسست خود را از دین اعلام کردند.

۲) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت: صنعت، عنصر دیگری بود که بر فرایند انباشت ثروت و موقعیت سرمایه‌داران افزود.

۳) به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری: کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی نیازمند درهم شکستن مقاومت‌های فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند.

۴) ادغام جوامع در نظام جهانی استعمار

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۶۶-

(الهی ففیری)

اقتصاد کشورهای استعمارشده و تحت نفوذ، نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کند. مزارع پنبه در هند نمونه‌ای از این امر می‌باشد.

کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را نیز برمی‌دارند و استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی را مخدوش می‌سازند.

تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت (امپراطوری رسانه‌ای) نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه به گونه‌ای آشکار، ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب را نیز به سخره می‌گیرد.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۶۲، ۶۵ و ۶۹)

۱۶۷-

(آزیتا بیری)

- واژه امپریالیسم از امپراطوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای اطلاق می‌شود.

- در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و با روش‌ها و سازوکارهای غیر مستقیم (از طریق دولت‌های دست‌نشانده)، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

- در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آن‌ها آشکارند. در استعمار فرانسه، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

- جهان غرب در استعمار فرانسه، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ‌های دیگر را مورد هجوم قرار می‌دهد و به جای آن، عقاید و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می‌کند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۹، ۲۱ و ۲۲)

۱۶۸-

(الهی ففیری)

اندیشه سیاسی جدیدی که در فرهنگ جدید غرب شکل می‌گرفت، آرمان‌شهر خود را بر مبنای حقوق طبیعی و خواسته‌های دنیوی تنظیم می‌کرد. این از آثار ارزش‌های بنیادین غرب در زمینه سیاست بود.

حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس به جای بازگشت به سوی حقوق الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی و انکار ربوبیت و شریعت الهی منجر شد. بدین ترتیب، به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.

در روند گسترش روشنگری در معنای مدرن آن در تاریخ فرهنگ غرب، در دوره رنسانس، فرهنگ غرب برای بسط ابعاد دنیوی و این جهانی خود، به سوی حذف پوشش دینی، قدم برداشت و در این راستا در نخستین گام به یونان و رم باستان بازگشت. این رجوع برای مستقر شدن در فرهنگ اساطیری باستانی نبود.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۴۴، ۴۵، ۴۷ و ۴۸)

۱۶۹-

(الهی ففیری)

با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفت که به طور رسمی، گسست خود را از دین اعلام کردند. در نهایت دولت-ملت‌های جدید از این طریق پدید آمدند. این کشورها در مسیر توسعه و گسترش خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند.

برخورد استعماری غرب با دیگر جوامع موجب شد تا جوامع غیرغربی از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار گیرند. این پدیده اغلب نوعی خودباختگی فرهنگی را نیز در آن‌ها ایجاد می‌کرد.

علوم انسانی غربی موجب می‌شوند تا فرهنگ‌های معنوی و دینی، هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند.

در اغلب موارد، کشورهای تحت نفوذ و استعمارزده به سوی اقتصاد تک‌محصولی سوق داده می‌شوند؛ به این معنا که صادرات آن‌ها، به یک ماده خام محدود می‌شود. صادرات نفت در تک‌محصولی کردن اقتصاد ایران، نقش داشت.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۵۳، ۶۳، ۶۴، ۶۷ و ۷۰)

۱۷۰-

(آزیتا بیری)

علت استفاده از پوشش‌های دینی ← قدرت و عمق معرفتی فرهنگ اسلام، استمرار و بقای گروه‌های مهاجم بیگانه

عدم رویارویی مستقیم استبداد تاریخی با حضور قوی و توانمند فرهنگ اسلام ← عقبه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۷۱-

(مهم‌رامین فروهش)

مردمی که برتری مطلق فرهنگی و معرفتی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب بازخوانی و بازسازی می‌کنند و مسیری را که جهان غرب برای آن‌ها ترسیم کند دنبال می‌کنند. فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و عمق معرفتی خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز درون خود، هضم و جذب می‌کرد و دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت تا برای استمرار و بقای خود از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند. موفقیت‌های استعمار در قرن نوزدهم، ناشی از پیشرفت در زمینه دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۲ و ۲۷)

۱۷۲-

(آزیتا بیدرخی)

الف) عدم پذیرش وحی، عقل‌گرایی
ب) افول تجربه‌گرایی، عدم پذیرش تجربه، عدم پذیرش عقل و وحی و تجربه
ج) دانش ابزاری
نکته: نفی وحی و شهود در شناخت حقیقت، ویژگی مشترک روشنگری در تمام این مدت است.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۳۹)

۱۷۳-

(آزیتا بیدرخی)

حقوق بشر صورتی دنیوی و این‌جهانی دارد و مبتنی بر اندیشه اومانستی است. روشنگری در معنای خاص در بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، صورت‌های مختلفی از عقل‌گرایی و حس‌گرایی پیدا کرده است.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۳۸، ۳۹ و ۴۷)

۱۷۴-

(کنکور سراسری ۹۶)

فرهنگ مغولان، فرهنگی قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های لازم را برای تبدیل شدن به یک فرهنگ جهانی نداشت. آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار گرفتند که از نظر نظامی، از آن‌ها شکست خورده بودند. به همین دلیل، امپراطوری مغول در چین، هند و ایران، تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد و به صورت سه حکومت مستقل درآمد.

اومانیسیم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است. در فرهنگی که نگاه خود را به موجودات متکثر این جهان متمرکز و محدود می‌سازد، انسان موجودی نیست که در سایه حقیقتی برتر، مسئولیت و وظیفه‌تدبیر معنوی این جهان را داشته باشد؛ بلکه موجودی این‌جهانی است که اصالتاً و با نظر به ذات خود، اراده‌ی تصرف در دیگر موجودات و تسلط بر آن‌ها را دارد.

فرهنگ سرمایه‌داری، کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.

(علوم اجتماعی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳، ۱۸، ۳۶ و ۳۷)

۱۷۵-

(ارغوان عبدالملکی)

عقاید و ارزش‌ها مربوط به لایه‌های عمیق و بنیادین فرهنگ‌اند. در حالی که هنجارها و رفتارها در لایه‌های غیربنیادین قرار دارند.

فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

عقلانیتی که براساس عقاید و ارزش‌های فرهنگی و با نظر به شرایط تاریخی مختلف، به نظام‌سازی، سازماندهی و مدیریت اجتماعی بپردازد، همان عقل ابزاری است.

۱۷۶-

(الهام میرزایی)

عناصر و اجزای مختلف درون فرهنگ‌ها یکسان نیستند. برخی از عناصر فرهنگی قابلیت تداوم و حتی انتقال از یک منطقه جغرافیایی و فرهنگی به مناطق دیگر را دارند ولی برخی دیگر چنین ظرفیت‌هایی ندارند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۷۷-

(ارغوان عبدالملکی)

کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضاشاه دو نوع موفق از کودتاهای استعمار نو است، و کودتای نوزه، نمونه شکست خورده آن است.

در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آن‌ها آشکارند. در استعمار فرانسو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند.

بسیاری از نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی ایران، برای مقابله با سلطه استعمار، از مکاتب و روش‌های غربی نظیر ناسیونالیسم یا مارکسیسم استفاده می‌کردند. این مکاتب علاوه بر این‌که وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌ساختند، مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند نیز قرار نمی‌گرفتند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۹)

۱۷۸-

(الله فشری)

دولت‌های استعمارگر با استفاده از ظرفیت‌هایی که در دوره نفوذ یا دوره استعمار نظامی و سیاسی خود (استعمار قدیم) ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره استفاده می‌کنند و برای به قدرت رساندن نیروهای وابسته، از کودتای نظامی نیز استفاده می‌کنند (استعمار نو). ملاحظه می‌شود که به قدرت رساندن نیروهای وابسته در دوره استعمار نو است.

در استعمار فرانسو غرب برای حفظ سلطه‌ی فرهنگ خود از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی استفاده می‌کند که تبلیغات کوکاکولا در محله‌های فقیرنشین هندوستان نمونه‌ای از آن است.

در استعمار قدیم، غرب به دنبال «تأمین» سلطه‌ی خود و در استعمار فرانسو به دنبال «حفظ» این سلطه است. به طوری که اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا و جزایر اقیانوس‌ها برای «تأمین» سلطه‌ی خود به نسل‌کشی پرداختند.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۱ و ۲۲)

۱۷۹-

(ارغوان عبدالملکی)

سکولاریسم، مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ معاصر غرب و به معنای رویکرد دنیوی و این‌جهانی به هستی و جهان است.

روشنگری در دو سده هفدهم و هجدهم، بیش‌تر رویکردی عقل‌گرایانه و راسیونالیستی داشت و در سده نوزدهم و بیستم، بیش‌تر صورت حس‌گرایانه و امپریستی پیدا کرد و از پایان قرن بیستم با افول تجربه‌گرایی، اصل روشنگری و به دنبال آن، فرهنگ مدرن، گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

اومانیسیم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است. اومانیسیم از نتایج منطقی سکولاریسم است.

(علوم اجتماعی، فرهنگ معاصر غرب، صفحه‌های ۳۵، ۳۶ و ۳۹)

۱۸۰-

(قارچ از کشور ۹۳)

جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است.

جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود. هر فرد بر اساس عقاید و ارزش‌های خود، مسائل روزمره‌ی زندگی خود را تفسیر می‌کند و درباره‌ی آن‌ها تصمیم می‌گیرد.

جهان عینی پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اعتبار انسانی است.

(علوم اجتماعی، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴، ۵ و ۶)

فلسفه‌ی سال چهارم

۱۸۱-

(سید علیرضا امیری)

فلسفه در شناخت هستی اشیاء تا آن جا ریشه‌یابی می‌کند که به «وجود محض» برسد. هم‌چنین فلسفه می‌خواهد از ورای همه موجودات به کل هستی نظر کند و با یک دید کلی، هستی را بشناسد. به همین جهت، در تعریف فلسفه گفته‌اند: «فلسفه سیر و حرکت انسان است، به‌صورتی که جهانی شود عقلانی، درست مشابه و نظیر جهان عینی و خارجی»

(فلسفه سال چهارم، کلیات، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۸۲-

(فرهار علی نژاد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: زبان دین با زبان فلسفه یکی نیست؛ هر چند که مباحث فلسفی در دین مطرح می‌شوند.

گزینه «۲»: این آیه به «دعوت به تفکر» اشاره دارد، دیدگاه معتزلیون با آن هم‌خوانی دارد.

گزینه «۳»: اهل حدیث در میان مسلمانان اهل سنت، گروهی بودند که هرگونه بحث و تعمق و تجزیه و تحلیل در این مسائل را ناروا می‌شمردند.

(فلسفه سال چهارم، کلیات، صفحه‌های ۹، ۱۰ و ۱۴)

۱۸۳-

(فرهناز فان‌مهمری)

در دوران خلافت هارون‌الرشید ترویج علوم جندی شاپور که در خوزستان بود، گسترش یافت و هارون به توصیه وزیر خود، یحیی برمکی، «بیت‌الحکمه» یا «خزانة‌الحکمه» را در «بغداد» تأسیس کرد.

(فلسفه سال چهارم، کلیات، صفحه ۱۹)

۱۸۴-

(عمیر مهرنی)

در قرن یازدهم میرداماد، فیلسوف بزرگ اسلامی کوشید فلسفه ابن‌سینا را به روش اشراقی تفسیر کند. سهروردی از طریق تأسیس حکمت اشراقی، فلسفه ابن‌سینا را به قلمرو جدیدی هدایت نمود.

(فلسفه سال چهارم، کلیات، صفحه ۲۳)

۱۸۵-

(موسی اکبری)

نخستین و مهم‌ترین اصلی که می‌تواند مبدأ تحقیق فلسفی قرار گیرد، اصل قبول «واقعیت» مستقل از ادراک آدمی یا «واقعیتی هست» است. - زیادت وجود بر ماهیت در ذهن یکی از اصول حکمای مشاء می‌باشد.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۱۸۶-

(عمیر مهرنی)

مفهوم وجود، جزئی از ماهیت نیست، لذا می‌توان ماهیتی را تصور کرد که وجود بر آن حمل نخواهد شد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شی در ذهن به دو بخش وجود و ماهیت تقسیم می‌گردد، نه در عین.

گزینه «۲»: تصور ما از ماهیت نه عین تصور ما از هستی است و نه نیستی.

گزینه «۴»: ماهیت، همان ذات و چیستی است.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۸۷-

(فرهار علی نژاد)

- حکما (فلاسفه) در باب واقعیت اشیا (یعنی رابطه مفاهیم اشیا در قضایایی مانند صنوبر هست، گل هست و ... با محمول وجود) سه نوع رابطه بین مفاهیم و وجود در نظر می‌گیرند و بر اساس آن، اشیا را به ممکن‌الوجود، متمنع‌الوجود و واجب‌الوجود تقسیم می‌کنند. این بحث در فلسفه به «مواد ثلاث» شهرت دارد.

- بحث «مواد قضایا» در منطق متناظر با این بحث است و به انواع رابطه بین موضوع و محمول قضایا می‌پردازد.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۸۸-

(کنکور سراسری ۹۶)

بسیاری از فیلسوفان از جمله ارسطو و به تبع آن ابن‌سینا کل ممکنات و جهان هستی را قدیم دانسته‌اند؛ زیرا اگر حادث باشند، یعنی در زمان مشخصی خلق شده‌اند که باز هم نقضی بر ذات خداوند وارد می‌شود.

طراح محترم با این استدلال کلیه ممکنات را قدیم دانسته و بعضی قدیم‌ها را ممکن و بعضی دیگر را غیرممکن (خدا) و رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار کرده است.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه ۳۵)

۱۸۹-

(العه فضری)

مطابق با اصل سنخیت، هر علتی فقط معلول خاصی را ایجاد می‌کند و هر معلولی تنها از علت خاصی صادر می‌شود. پس اگر این قانون صحیح نباشد، از هر علتی، هر معلولی می‌تواند صادر شود. (درستی گزینه «۱»). فلسفه ثابت می‌کند که در میان تمام جریانات عالم چنین پیوستگی معینی وجود دارد. (درستی گزینه‌های «۳» و «۴»)

عبارت گزینه «۲» مربوط به اصل «تقدم وجوب بر وجود» می‌باشد.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۹۰-

(فرهار علی نژاد)

اصل وجوب علی و معلولی بیانگر این نکته است که اگر علت تامه معلولی حاضر باشد، محال است که آن معلول موجود نشود.

(فلسفه سال چهارم، کلمات مشاء، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۱)

۱۹۱-

(نذرا یاری)

برهان سینوی تنها از طریق یک محاسبه عقلی ما را به نتیجه می‌رساند.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه‌های ۴۲، ۴۳، ۴۵ و ۴۶)

۱۹۲-

(فرهناز فان‌معمری)

از دیدگاه حکمت مشایی، جهان سلسله مراتبی دارد که در رأس آن «ذات احدیت» یعنی خداست و «ملائکه و فرشتگان» واسطه در تدبیر جهان آفرینش‌اند که به عقول تعبیر می‌شوند و «عقل دهم» یا فعال، عهده‌دار نظم در عالم طبیعت است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۹۳-

(فاطمه شومیری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سیاست باید به گونه‌ای باشد که در مدینه نظام «خیر و عدل» تحقق یابد.

گزینه «۳»: زعیم مدینه در اتصال با «ملک وحی یا عقل فعال» است.

گزینه «۴»: سعادت، رکن جدایی‌ناپذیر سیاست است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۶۲)

۱۹۴-

(فرهاد علی‌نژاد)

فارابی در توصیف مدینه جاهله می‌گوید: «... اگر ایشان را به سعادت راهنمایی کنند، بدان سوی نروند و اگر از سعادت برای آن‌ها سخن گویند، بدان اعتقاد پیدا نکنند...»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تصور مردم مدینه جاهله از سعادت، سلامت جسم و فراخی در تمتع لذت‌ها است.

گزینه «۲»: فارابی انواع مختلفی از مدینه را توصیف می‌کند و این‌گونه نیست که تمامی جوامع را ذیل دو مدینه فاضله و جاهله تقسیم‌بندی کند.

گزینه «۴»: این ویژگی مربوط به مدینه فاضله است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۶۳)

۱۹۵-

(موسی اکبری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابن‌سینا در کتاب انصاف به داوری میان آرای حکمای شرق و غرب می‌پردازد نه صرفاً بیان آن‌ها.

گزینه «۲»: نجات شکل مختصر کتاب شفا می‌باشد.

گزینه «۳»: کامل‌ترین مرجع در معرفی حکمت مشائی، کتاب شفا می‌باشد.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه‌های ۷۰، ۷۱ و ۷۶)

۱۹۶-

(عمیر مهرنی)

طبیعت در فلسفه ابن‌سینا مرتبه‌ای از هستی است که رو به سوی مقصد خاصی دارد؛ همه پدیده‌های آن معنا دارند و حکمت بالغه آفریدگار از در و دیوار آن آشکار است.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه‌های ۷۱ و ۷۲)

۱۹۷-

(الوه فخری)

هر یک از ممکنات به واسطه جنبه وجودی که در اوست، همیشه شایق به کمالات و مشتاق به خیرات است و بر حسب فطرت خود از بدی‌ها گریزان است. همین اشتیاق ذاتی و ذوق فطری را که سبب بقای وجود ممکنات است عشق می‌نامیم.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۷۵)

۱۹۸-

(سید علیرضا احمدی)

در رساله الطیبر، سالک دعوت پیر را می‌پذیرد و در رساله حی بن یقظان، عارف سفر معنوی خود را آغاز می‌کند و با راهنمایی مرشد قدم به عالم مجردات می‌گذارد. ابن‌سینا عالم مجردات را که جهان انوار ملکوتی است، به شرق تشبیه می‌کند.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۷۷)

۱۹۹-

(کنکور سراسری ۹۶)

ابوالحسن اشعری علیه معتزله (که به اصالت عقل اعتقاد کامل داشتند) شورید و عقاید آن‌ها را مخالف دین اعلام کرد. پیروان این مکتب معتقد بودند که عناصر غیراسلامی - به ویژه آن‌چه میراث یونانیان قلمداد می‌شد - آرام‌آرام به حوزه تفکر اسلامی راه یافته است. هدف اشاعره زدودن این عناصر بود.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۸۱)

۲۰۰-

(الوه فخری)

در نتیجه انتقادهایی که به حکمت مشایی وارد شد، جنبه استدلالی فلسفه ابن‌سینا تضعیف شد و زمینه برای رشد و تکامل جنبه اشراقی فلسفه اسلامی مهیا گردید.

(فلسفه سال چهارم، کلمت مشاء، صفحه ۸۳)

مجموعه کتاب‌های تخصصی رشته‌ی انسانی

نام درس	کد کتاب	خودویژگی آموزشی منحصر به فرد این کتاب
ریاضیات انسانی	۶۶۱۶	پوشش کامل مطالب با استفاده از سؤال‌های شناسنامه‌دار از کنکورهای سراسری، آزاد، تمرین‌های مهم کتاب درسی، آزمون‌های کانون
اقتصاد	۶۶۱۴	تعداد تست هماهنگ با ارزش هر مبحث در کنکور سراسری به صورت تیپ‌بندی مطابق با شاخه‌های درخت دانش
ادبیات اختصاصی انسانی	۶۶۰۰	ارائه‌ی نکات و خلاصه‌درس‌های کتاب درسی با تاکید بر کلیدواژه‌های مهم و پرتکرار
عربی اختصاصی انسانی	۶۶۱۹	ارائه‌ی درسنامه‌های مجزا برای پاسخگویی به سوالات ترجمه و تعریب
تاریخ و جغرافیا	۶۶۰۶	آموزش‌های مطالب به صورت شاخه‌ای و نموداری با استفاده از ۳۲ درخت دانش و ۱۰۷ درسنامه
جامعه‌شناسی و علوم اجتماعی	۶۶۱۳	تیپ‌بندی سوالات هر درس بر اساس سرفصل‌های هر درس در کتاب درسی
فلسفه و منطق	۶۶۱۲	پاسخ‌های تشریحی متناسب و همگام با دشواری سوالات کنکور اخیر
روانشناسی	۶۶۱۵	ارائه‌ی مباحث کلیدی و اصلی کتاب به شیوه‌ای متفاوت با تقسیم‌بندی با جدول و نمودار همراه با توضیحات و مثال‌های لازم

برای آشنایی بیشتر و تهیه‌ی کتاب‌های کانون می‌توانید به سایت کتاب کانون به نشانی

www.kanoonbook.ir مراجعه نمایید.

صفر تا صد پیشرفت، در کنار سایت کانون

www.kanoon.ir

تا روز کنکور با شما خواهیم بود

مطالب مشاوره‌ای شامل مقالات و پرسش و پاسخ مشاوره‌ای	درس‌نامه‌ها و آزمونک‌های استاندارد مطابق با برنامه‌ی آزمون‌ها
راهنمای انتخاب رشته	فیلم‌های آموزشی از برترین اساتید
گفت‌وگو با نفرت برتر کنکور	صفحه ویژه‌ی تخمین رتبه و انتخاب رشته
آخرین اخبار و اطلاعات در زمینه‌ی کنکور و انتخاب رشته	مطالب یادگیری و روانشناسی
معرفی رشته‌های دانشگاهی	صفحه‌ی ویژه‌ی هر مقطع با امکان گفت‌وگو با رتبه‌های برتر

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (دفعه‌ام)